

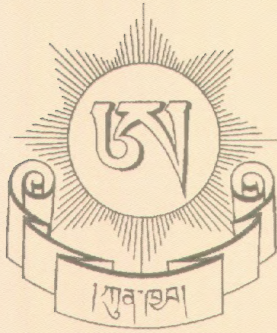
Kunchab Magazine

Kwartaalblad over boeddhisme

3 2001

KUNCHAB MAGAZINE

Kwartaalblad

Jaargang 2001
nr. 3 • augustus

Redactieadres:

Kruispadstraat 33
B-2900 Schoten

Kunchab Magazine
verschijnt 4 maal per jaar:
in februari, mei augustus en
november

Abonnementsprijs per jaar (verzending inclusief):

België: 400,- BF (€ 10,00)
Buitenland: 500,- BF (€ 12,50)

Losse nummers:

100,- BF (€ 2,50)
(verzending: 50,- BF (€ 1,25))

Uitgever:

KSGL Tibetaans Instituut vzw
Kruispadstraat 33
B-2900 Schoten
Tel.: (03) 685 09 19
Fax: (03) 685 09 91
E-mail: tibinst@skynet.be

Postgiro: 000-0082782-41

(Alle kosten ten laste van de
opdrachtgever)

Illustraties:

Gega Lama, Temba Rabgay

Omslagontwerp:

H. de Neve

Lay-out:

phooey! - Peter Hiel

Inhoud

Enkele inleidende opmerkingen	2
Het cursusaanbod	
• Instituut Yeunten Ling in Huy	3
• Voor en na... in Huy	10
• Tibetaans Instituut in Schoten	15
• Nalanda Instituut in Brussel	20
• Lezingen in Amsterdam	21
• Voordrachten elders	22
Tien stappen om de afstand die me van de andere scheidt te overbruggen	23
Ontvangen op de redactie	
• De Islam is modern	26
• Boeddha	26
• Le Tibet de la mémoire	27
• Les maîtres Zen	27
Abonnement, lidkaart of giften	28
Een pelgrimstocht naar de Kailashberg	29
Kalender	30

Hebben meegewerkt aan dit nummer:

Walter De Bondt, Luc Etien, Lama Karta, Frans Goetghebeur, Jacqueline Van Aert,
Lea Vanrompay, Gerda Van Beeck, Temba Rabgay, Sonam Lhamo

Enkele inleidende opmerkingen

Omdat er niet veel tijd rest om dit nummer af te werken, vindt u hier vooral een samenvatting van het cursusaanbod voor dit jaar en enkele aankondigingen voor het begin van volgend jaar. We publiceren ook een korte toespraak die gepland was voor het feest van de leden, maar die door tijdsgebrek is weggefallen.

U zult waarschijnlijk opmerken dat we de programmering van de drie centra trachten overeen te stemmen.

- We doen bijvoorbeeld beroep op westerse specialisten op het gebied van het boeddhisme om in het Nalanda Instituut in Brussel een voordracht te houden (19 oktober) en de dag nadien in Schoten. Deze causerie in Schoten is de herhaling voor Nederlandstaligen van de avond in Brussel.
- Zowel in Huy, in Brussel als in Schoten zullen onze Lama's op enkele wekdagen meditaties leiden. De dharmavoordrachten om 20.00u.starten weer en de onderwerpen worden nog beter op elkaar afgestemd.
- Bij sommige gelegenheden zorgen wij voor vervoer per bus voor de personen die een cursus in Huy wensen te volgen.
- Een interne communicatie tussen de drie centra per e-mail werd verbeterd, wat toelaat de informatie sneller door te spelen en het werk te verdelen.

Wij raden u aan de nieuwe website van het centrum te bezoeken: **www.kunchab.org**. Hij is zeer kleurrijk, wordt regelmatig aangepast en staat goed genoteerd bij de zoekrobots. U kan er beslist interessante informatie vinden en eventueel uw boeken bestellen.

Veel leesplezier en hopelijk tot binnenkort.

Het instituut Yeunten Ling in Huy

Lama Tashi Nyima, Lama Zeupa, Lama Karta, Tempa Rabgay

van zaterdag 15 tot zondag 16 september

TIBETAANSE YOGA VOOR BEGINNERS, LAMA KARTA

DE CURSUS IS VOLZET !

In deze cursus richt Lama Karta zich vooral tot wie de Tibetaanse yoga voor de eerste keer wil volgen. Nadien (op 1 en 2 december) volgt een weekend voor gevorderden. Iedereen krijgt zo de gelegenheid om deze praktijk te leren kennen en te onderhouden.

van zaterdag 22 tot zondag 23 september

INITIATIE TOT DE MEDITATIEBEOEFENING: HOE BRENG IK MIJN GEEST TOT RUST EN LEER IK ME CONCENTREREN? - LAMA TASHI NYIMA

Dit weekend voor beginners biedt onderrichting 's morgens om 10.30 uur en praktijk in de namiddag om 15 uur. Meditatie is een vaardig middel om de drukte in de geest tot rust te brengen en in een toestand van mentale stabiliteit te leren verwijlen. Alle personen die een graduele weg in meditatie willen volgen, krijgen hier de gelegenheid zich over dit onderwerp te informeren en praktijkervaring op te doen onder leiding van een Lama. Het belang van de meditatie ligt hem in het inzicht in de werking van de geest.

Deze welkome gelegenheid om in groep te mediteren kan voor iedereen een aanmoediging tot beoefening zijn.

Het instituut stelt opeenvolgend weekends voor beginners en gevorderden voor. Zogauw men aan tenminste 1 weekend voor beginners heeft deelgenomen kan men de voor gevorderden volgen.

Iedereen is welkom, ongeacht of u voor de eerste keer komt, elke maand of één enkele keer.

Bijdrage: 1.850,- Bef (€ 45,86), alles inclusief

zaterdag 29 september

TOEVLUCHT NEMEN, LAMA KARTA OM 14UUR30

Waarom toevlucht nemen? Is het echt nodig om boeddhist te worden? Welke zijn de voordelen? Hoe komt men ertoe? Welke engagementen neemt men op zich? Een goede gelegenheid om informatie in te winnen over al deze vragen.

Bijdrage: 300,- Bef (€ 7,44)

zaterdag 20 en zondag 21 oktober

INTENSIEVE MEDITATIE, LAMA TASHI NYIMA

Deze intensieve meditatiedagen richten zich tot de beoefenaars die wensen te mediteren onder leiding van een Lama. Naast het dagelijkse programma van de rituelen worden twee meditatie sessies per dag voorzien. Al de personen die alleen shinee meditatiegevolgd hebben zijn welkom. Er is geen onderricht voorzien. Deze stage is bedoeld om de persoonlijke beoefening te verdiepen en vooruit te komen op de weg van de meditatie door praktijkervaring op te doen. Een gelegenheid om tot beoefening over te gaan in plaats van te praten.

Bijdrage: 1.850,- Bef (€ 45,86), alles inclusief

zaterdag 27 en zondag 28 oktober

AMITABHA : RECITEREN VAN DE MANTRA MET DE LAMA'S

Om ons op de dood voor te bereiden is het behulpzaam van een band te ontwikkelen met Boeddha Amitabha, de Boeddha van het eindeloze licht. Dit kan door het reciteren van zijn mantra. Tijdens deze twee dagen kunnen we tevens alle personen die gestorven zijn herdenken. Iedereen is welkom om deel te nemen aan deze intensieve praktijksessies, die afgesloten worden met een feestelijke tsok-pudja (offeringsritueel) zondagnamiddag.

Bijdrage: 1.850,- Bef (€ 45,86) alles inclusief

van vrijdag 2 tot zondag 4 november

ONDERRICHT OVER HET BARDO EN DE STERVENSBEGELEIDING, LAMA KARTA

Hoe kan men zich voorbereiden op de dood? Wat zal er gebeuren wanneer we sterven? Kunnen wij anderen helpen? Hoe? Wat is het belang van alles wat we nu reeds ondernemen? Lama zal over al deze vragen onderricht geven en de meditatie die hiermee overeenstemmen leiden. Tijdens dit weekend, waarop christenen het kerkhof bezoeken, zullen wij ons buigen over het fenomeen van de dood - onze dood en die van de anderen - en wel door de raadgevingen die de Boeddha voorstelt te bestuderen en ze in onze geest te integreren door middel van de meditatiebeoefening die we samen doen.

Bijdrage: 2.850,- Bef (€ 70,65) alles inclusief

zaterdag 10 en zondag 11 november

MANI RETRAITE (VERBLIJF EN DEELNAME GRATIS)

Elk jaar biedt het instituut Yeunten Ling deze tweedaagse beoefening aan. Het verblijf is gratis voor al wie deelneemt aan de sessies.

Dit weekend is gewijd aan de meditatie van Tchenrezig, ondersteund door het intensief reciteren van de mantra Om Mani Peme Hoeng. Tchenrezig is de verpersoonlijking van de volmaaakte liefde en het perfecte mededogen van de boeddha's. Het reciteren van zijn mantra helpt ons deze grote deugden te ontwikkelen. Verblijf en praktijk worden aan alle deelnemers gratis aangeboden. Wij hopen u in grote getale te mogen ontmoeten.

zaterdag 24 november

DE BOEDDHA VAN DE GENEESKUNDE, LAMA KARTA

De meditatie van de Boeddha van de geneeskunde 'Sangyee Menla' en het reciteren van zijn mantra brengen een dynamiek op gang voor de genezing van zichzelf en van de anderen. Deze beoefening kan ziekten voorkomen.

- Om 10.30 uur legt Lama uit waarom de Boeddha als een geneesheer kan worden beschouwd en zijn woorden als medicijnen. We leren ook hoe de meditatie verloopt. Hierbij gebruiken we de Nederlandse tekst van het ritueel.
- Om 15.00 uur geeft Lama Karta de **initiatie van de Boeddha van de geneeskunde**. Een initiatie is een rituele ceremonie die toelaat in contact te komen met de zegeningen van bepaalde verlichte aspecten of kwaliteiten.

Deze dag richt zich tot al wie zich bezighoudt met de evennaaste die lijdt. Iedereen is welkom, ook al komt men alleen voor de namiddag.

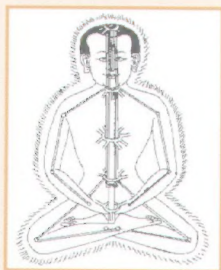
Bijdrage: 300,- Bef (€ 7,44), zonder verblijf.

HET PROGRAMMA IN HUY

December 2001

zaterdag 1 en zondag 2 december

TIBETAANSE YOGA, INTENSIEVE BEOEFENING, LAMA ZEUPA

Een intensieve cursus die zich richt tot diegenen die Tibetaanse yoga wensen te beoefenen. Al wie reeds een yoga-weekend gevolgd heeft, is welkom. Er wordt geen onderricht voorzien. Hierdoor kan men de persoonlijke beoefening verdiepen en ervaring opdoen. Gelieve op voorhand te reserveren door 1.600,- Bef (€ 39,66) te betalen. Het voorschot is niet terugvorderbaar. De cursus is gebaseerd op het boek *Tibetaans Yoga*, uitgegeven door Kunchab.

Bijdrage: 2.000,- Bef (€ 49,58), alles inclusief

zondag 16 december om 10uur30

NYOENG NEE, ONDERRICHT EN UITLEG OVER DE PRAKTIJK

Nyoeng Nee is een praktijk van vasten en stilte.

Op het einde van elk jaar bieden wij de gelegenheid om deze zuiverings-oefening te doen. Ook een enkele sessie van twee dagen heeft weldadige gevolgen en biedt een diepe en intensieve retraite-ervaring.

Deze vastenpraktijk is verbonden met het aspect van Tchenrezig, de liefde en het mededogen van de boeddha's. We houden ons aan de geloften van ethisch gedrag die de eerste dag worden afgelegd: de geloften van sodjong. We eten niet meer na het middagmaal en vermijden overbodig gepraat. De tweede dag leggen we dezelfde geloften af en verbinden ons er bovendien toe niet te eten, te drinken of te spreken tot 's anderendaags bij zonsopgang. De deelnemers worden verzocht de avond voor het begin van de beoefening toe te komen omdat we vroeg in de ochtend aanvangen. Het is eveneens belangrijk dat iedereen blijft tot de ochtend van de derde dag.

- 18 en 19 december Nyoeng Nee 1
- 20 en 21 december Nyoeng Nee 2
- 22 en 23 december Nyoeng Nee 3
- 26 en 27 december Nyoeng Nee 4
- 28 en 29 december Nyoeng Nee 5

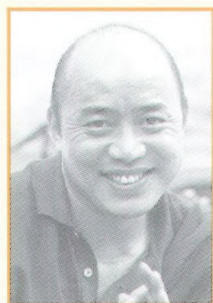
Bijdrage: 1.800,- Bf (€ 44,62) per Nyoeng Nee, 4.500,- Bf (€ 111,65) voor drie en 7.000,- Bf (€ 173,53) voor vijf Nyoeng Nee's.

HET PROGRAMMA IN HUY

Januari 2002

zaterdag 12 en zondag 13 januari

TIBETAANSE YOGA VOOR BEGINNERS, LAMA ZEUPA

Deze lichamelijke en spirituele yoga is een ideale combinatie van eenvoudige fysieke oefeningen en een geestelijke training. Hij integreert houding, gebaren en symbolen, ontspanning, technieken van auto-massage, oefeningen op de subtiële ademhaling en het reciteren van teksten om mededogen-leegte te ontwikkelen. Deze yoga is voor iedereen toegankelijk: voor boeddhisten en niet-boeddhisten, voor jong en oud. Kaloe Rinpochee heeft dit geheel van oefeningen ontworpen om de westerlingen bij de meditatie te helpen. Beoefenaars zeggen dat deze praktijk een 'verlichtend' gevoel geeft aan lichaam en geest.

Het is noodzakelijk op voorhand te reserveren, het aantal deelnemers is beperkt.

Bijdrage cursus en verblijf inbegrepen: 2.000,- Bf (€ 49,58), 1.600,- Bf (€ 39,66) wordt gevraagd als reservering en is niet terugvorderbaar binnen een periode van 14 dagen vóór de cursus). Informeer vooraf of er nog plaats is! *Tibetaanse Yoga*, een uitgave van Kunchab Publicaties, wordt als cursusboek gebruikt!

zaterdag 19 en zondag 20 januari

**SHINEE: DE GEEST LEREN TOT RUST BRENGEN EN CONCENTREREN,
LAMA TASHI NYIMA**

De eerste contacten met meditatie

HET PROGRAMMA IN HUY

februari 2002

van zaterdag 9 tot maandag 11 februari

MAHAKALA

Gedurende drie dagen doen de Lama's van 's morgens tot 's avonds deze praktijk. Zo wordt alle negativiteit gezuiverd en het oude jaar op een behoorlijke wijze afgesloten. **Iedereen is welkom.**

Lama Zeupa geeft de initiatie van Mahakala: zondag om 15 uur.

woensdag 13 februari

LOSAR, TIBETAANS NIEUWJAAR

zaterdag 16 februari

- 15 uur Videofilms over Tibet
- 18 uur Mahakala-puja
- 20 uur Onderricht door een der Lama's

zondag 17 februari

- 06 uur Samenkomst in de tempel voor wensritueel, nadien zoete rijst en wijnpap
- 10 uur Sang-ritueel (zuivering door vuur en rook). Hierbij worden wensen voor geluk, voorspoed en verzoening met de omgeving geciteerd, gevolgd door het in de lucht gooien van witte bloem. Op dat ogenblik roepen alle deelnemers KI KI SO SO LHA GYAL LO: 'Mogen de goden die aan de zijde van de deugd staan de overwinning behalen'.
- 13 uur Feestmaaltijd
- 15 uur Video's over Tibet, het boeddhisme,...
- 16 uur Thee met Tibetaanse koekjes

Iedereen is welkom

zaterdag 23 en zondag 24 februari

TARA & INITIATIE

HET PROGRAMMA IN HUY

Maart 2002

zaterdag 9 en zondag 10 maart
Nyoeng Nee (gratis)

HET PROGRAMMA IN HUY

April 2002

zondag 14 april
KORTE PRAKTIJK VAN DE BOEDDHA, LAMA KARTA

HET PROGRAMMA IN HUY

Mei 2002

van maandag 1 tot zondag 7 mei
POWA CURSUS

van donderdag 9 tot zondag 12 mei
RAADGEVINGEN VOOR DE PRAKTIJK EN VOOR HET LEVEN, LAMA KARTA

Deze cursus is gebaseerd op een bloemlezing van uitspraken van grote meesters uit het verleden.

Uitgebreide informaties over de programma's van 2002 vindt u in het nummer 4 van het magazine, dat verschijnt in december 2001.

Deelnemen in de lessen

(vanaf 1 januari 2002)

De prijzen die gelden bieden iedereen de mogelijkheid om deel te nemen:

- **Cursusbijdrage:** € 10,- (403,- Bef) per dag, tenzij anders vermeld
- **Verblijf:** € 21,- (847 Bef,-) per dag (logement + drie maaltijden)
- **Verwarmingskosten:** een supplement van € 2,50,- (101,- Bef) per dag

Voor sommige cursussen is een globale prijs bepaald. Die vindt u bij de beschrijving van de cursus zelf. De betaling kan ter plaatse gebeuren. Alleen in het geval van de yogacursus is inschrijving en betaling op voorhand noodzakelijk. Deze voorafbetaling is niet terugvorderbaar.

Het verleden

Thoreau, de Amerikaanse filosoof, die kritiek uitoefende op de toenmalige samenleving, stelde het volgende: 'Wie een halve dag in het bos gaat wandelen omdat hij daar zin in heeft, loopt het risico bekritiseerd te worden om zijn luiheid. Als hij daar echter een hele dag doorbrengt als een ondernemer die de hele tijd homen velt en het terrein braak legt, wordt hij geprezen om zijn burgerzin en werklust'.

Vijfentwintig jaar geleden leek het idee om te mediteren bijna even vreemd als het recht op luiheid in de 19e eeuw. Er was een tijd waarin men zich de vraag kon stellen of het wel nut zou

Ledenleest, 19 augustus 2001

hebben om een boeddhistisch instituut op te richten in het Westen en meer bepaald in Huy, maar ondertussen is het boeddhisme een maatschappelijk fenomeen en een culturele beweging van grote omvang geworden. De ethische principes, de pragmatische filosofie en de vaardige methodes die het boeddhisme hanteert, worden vandaag teruggevonden in het domein van de geneeskunde, de neurowetenschappen, de therapie, de psychologie, de sociologie en de politiek, en kunnen bijdragen tot het evenwicht tussen de gemeenschappen of tot herstel van het maatschappelijk weefsel in onze samenleving. Bij deze evolutie, die zich ook in

België heeft voorgedaan, heeft het Tibetaans Instituut van Huy zeker een niet onbelangrijke rol gespeeld.

Er zijn al heel wat jaren voorbij gegaan sinds we toekwamen in het nieuw retraite- en meditatiecentrum gekend onder de naam Yeunten Ling: één keer per week zaten we toen, na de poedja van zaterdagavond, met vijf of zes burens en bezoekers rond de houtkachel in de kleine eetzaal. In de winter was er in het hele kasteel maar één kraan die niet bevroren was.

Wat is er ondertussen dan veranderd?

Sinds die tijd zijn we onafgebroken, stap voor stap, vooruitgegaan zonder ons ooit verplicht te voelen de modetrends te volgen.

Het centrum

heeft een exponentiële groei gekend die uiteindelijk de uitbreiding, waarover Lama Karta sprak tijdens de bijeenkomst van de leden, noodzakelijk maakt.

Het heden

Wat is hier na 18 jaar het resultaat van in Yeunten Ling?

Waar er vroeger slechts één persoon werkte, werken nu zes personen op het secretariaat en het onthaal, zes personen in de keuken en de eetzaal, en dan zijn er nog mensen die zich bezighouden met de bar, het terrein en allerlei professionele ondernemingen zijn permanent aanwezig voor het onderhoud van daken, sanitair en ver-

Voor en na... in Huy

warming. Tijdens de cursussen steken ook nog eens tientallen mensen een handje toe voor onderhoudswerken en renovaties.

Dat is allemaal nodig omdat er vandaag, behalve de abonnees op ons tijdschrift, meer dan duizend leden aangesloten zijn. Meer dan achtduizend personen per jaar hebben bovendien het idee om langs het instituut te passeren in het kader van de rondleidingen op zondag, de bezoeken die georganiseerd worden door het bureau voor toerisme van de stad Huy, of om deel te nemen aan de cursussen, retraites of seminars die door ons instituut georganiseerd worden. Het succes dat we kennen is te danken aan het

Ledenleest, 19 augustus 2001

hoge niveau van het onderricht dat door onze Lama's gegeven wordt. Ze zijn jong, beschikken over de nodige kwalificaties en verstrekken graag onderricht. Het is ook te danken aan de geest van gastvrijheid die wij wensen te tonen en te behouden: komend uit alle uithoeken van het land en zelfs vanuit de naburige landen, jong en oud, allen volgen de cursussen in harmonie. Meer en meer ondervinden wij dat voltallige families zich voor onze activiteiten inschrijven.

De situatie op het terrein

Wij geven hier een korte opsomming van enkele initiatieven die de laatste tijd

genomen werden. Zo hadden onze Lama's het fantastische idee om op 19 augustus een feest te organiseren, een dag die een groot aantal van de leden voor de eerste keer samen doorgebracht hebben (zie foto's).

Er werden ook diverse nieuwe projecten uitgevoerd door een aantal computerspecialisten die hiermee het centrum willen steunen. Een nieuw programma werd geïnstalleerd dat de bijdragen, de inschrijvingen en zelfs de keuze van de kamers beheert en later

ook met het beheer van de bibliotheek wordt verbonden. Na enkele maanden proefdraaien zullen we daarvoor een beter overzicht hebben op de situatie in het kas-

teel en in het centrum tijdens de cursussen. De personen die zich bezighouden met het onthaal leren er al mee werken, en u als deelnemer zult u nog beter bediend worden. Het informatiprogramma werd speciaal voor het centrum ontworpen door een specialist, die wij hiervoor wensen te bedanken.

Onze dank gaat ook uit naar alle personen die op een genereuze manier bijdragen tot het vlotte verloop van de cursussen en tot de verbetering van het dienstbetoon.

Zo is het nu mogelijk om boeken van Kunchab Publicaties aan te kopen via onze website (www.kunchab.org) en met een Visa kaart on-line te betalen. Wij

merken trouwens dat de website, die voortdurend aangepast en geactualiseerd wordt, veel bezoekers registreert.

Het centrum van Schoten, en de hele ploeg die daar werkt, biedt veel hulp aan Yeuntun Ling. Op organisatorisch vlak hebben zij bepaalde gewoontes die voortvloeien uit wat in de economische wereld 'integrale kwaliteitszorg' genoemd wordt: communicatie, soepelheid in het beheer, contact met de basis, documentatiecentrum... In de komende jaren zal dat ook allemaal in Huy toegepast worden. Voor de mensen die in Huy onze activiteiten willen volgen werd al enkele keren een verplaatsing per bus georganiseerd, met succes.

De gewoonte om mensen samen te brengen heeft in Huy, net zoals op andere plaatsen in het land, aanleiding gegeven tot de organisatie van interreligieuze samenkomsten, conferenties en congressen, zoals het feest van het boeddhisme op 9 September 2001, dat elk jaar alle tradities binnen het boeddhisme samenbrengt.

Ook het Nalanda Instituut in Brussel is er een uitvloeisel van. Het is een project dat ons heel nauw aan het hart ligt. In dit huis van de Boeddha, in het hart van Europa, zullen we gekwalificeerde onderrichters in de boeddhistische beoefening van alle tradities verwelkomen en zullen ook onze Lama's cursussen geven. Een eerste rendez-vous is vastgelegd op

1 november met het bezoek van Rewata Dhamma en op 22 februari met het bezoek van de Japanse meester Hozumi Roshi. Bovendien zijn de resultaten van het werk van Tempa Rabgay zo schitterend, dat gerust gezegd mag worden dat hij één der mooiste tempels in Europa gecreëerd heeft.

Kunchab

Dan is er natuurlijk ook Kunchab Publicaties. De beste dharma vertalers en vertaalsters werken voor Kunchab Publicaties. Dat levert hun natuurlijk een financieel voordeel op, maar ze zijn vaak blij om voor Kunchab te kunnen werken, o.a. omdat de boeken die zij vertalen

Ledenfeest, 19 augustus 2001

niet na drie maanden uit de rekken verdwijnen. Ze helpen ons ook met de promotie van het fonds, waardoor onze boeken in België, Nederland en Frankrijk meer aandacht in de media krijgen.

Wij hebben de eer en het genoegen Patrick Carré, een groot Frans auteur, te mogen verwelkomen en hopen dat hij binnenkort een door ons voorgestelde vertaalopdracht wil aanvaarden.

Een dertigtal titels in het Frans en een veertigtal in het Nederlands werden reeds uitgegeven: traditionele teksten, studiewerken en handleidingen met praktische raadgevingen voor de beoefening. Zo zijn we ontzettend blij dat we

amper enkele maanden na de publicatie al aan een tweede druk toe zijn van de drie laatst gepubliceerde Franstalige boeken! Het betreft hier: *Le Bouddha parle*, *Champs Purs et Champagne* en *Yoga Tibétain*. Ook in het Nederlands worden voor het einde van dit jaar herdrukken voorzien. Daarom zoeken we momenteel een directeur-coördinator die kan instaan voor het beheer van dit departement.

Er bestaan al vertalingen van enkele titels in diverse talen, van de boeken van Lama Karta. De meest recente realisaties zijn een Noorse vertaling van het boek *Inleiding tot het boeddhisme* en de publicatie van *Champs Purs* in het Nederlands (*Vanzelfsprekend*) en het Duits (Oktober 2001).

Het doel

Al deze inspanningen worden geleverd om zoveel mogelijk mensen toe te laten te mediteren, het boeddhisme te bestuderen en de meditatie in de best mogelijke omstandigheden te beoefenen. Het is zoals onze drie Lama's zeggen wanneer zij over de centra spreken: 'De infrastructuur die wij creëren hoort toe aan diegenen die er gebruik van maken.'

Het boeddhisme is helemaal niet wereldvreemd, zoals soms ten onrechte beweerd wordt. Integendeel: de hulp

die op indirecte wijze geboden wordt aan de maatschappij door het feit dat mensen de waarden van verdraagzaamheid, geweldloosheid, welwillende liefde en helder inzicht ontdekken, is moeilijk te schatten in cijfers van het bruto nationaal product, maar is daarom niet minder reëel. Stervensbegeleiding, een ethiek voor de maatschappij, de multiculturele realiteit, harmonie tussen gemeenschappen en het gebruik van human resources, zijn enkele nieuwe perspectieven in de cultuur, de politiek

en de spiritualiteit die in onze benadering hun plaats vinden.

Wij gaan dus iets verder dan Diogenes, de bekende vertegenwoordiger van de Griekse cynici, die op

straat voor zijn ton zat toen Alexander de Grote en hem vriendelijk vroeg: 'Kan ik iets voor u doen?' Diogenes antwoordde: 'Ga uit mijn zonlicht staan!'

Wij zouden naar meer geduld en mededogen streven. Het boeddhistisch engagement houdt wel wat meer in dan het bewonderen van het licht van het sublieme bovenwereldse. Als boeddhist willen wij onze verantwoordelijkheden in de maatschappij opnemen en dat doen we door ernaar te streven om het overwicht van onverschilligheid en de middelmatigheid, de tirannie van de roes en de haast, te vervangen door het ontdekken van een vreugdevolle kracht, als gevolg van de appreciatie

Ledenfeest 19 augustus 2001

van de nabijheid en het bestaan van anderen, dankzij de realisatie van de natuur van de geest en de kracht van het geduld.

De toekomst

Het Instituut Yeunten Ling zal zijn inspanningen voortzetten en er staan ons enkele taken te wachten die niet gemakkelijk te realiseren zijn.

Het gebouw veroudert. Het is zoals met een ouder wordende persoon: soms kraakt het hier, dan elders. Er dienen dus grote uitgaven voorzien te worden, bijv. voor het dak. Het zinken plaatwerk van alle dakkapelletjes moet vervangen worden (een vijftigtal à 30.000 Bef/stuk). En zo kunnen

er nog vele andere kosten opgesomd worden. Voorafgaand aan de bouw van de nieuwe tempel moet er een hoogspanningsmast geplaatst worden (kostprijs: een miljoen Bef, zonder uitgraving van de greppels). Dat is de reden waarom wij, na een zesjarige discussie met de Lama's, die de prijzen voor het verblijf altijd zo laag mogelijk wensen te houden, én na de prijzen in andere Europese boeddhistische centra bestudeerd te hebben (die nota bene véél, véél hoger liggen dan de onze) onze prijzen wensen aan te passen. Er vloeit geld binnen, maar er stroomt ook veel naar buiten, denk maar aan de werken voor het onderhoud en de

voorziene uitbreiding. De lezer zal waarschijnlijk de bedenking maken: 'Hij spreekt zoals onze regering: eerst een mooie redevoering en daarna de aankondiging van een nieuwe belasting...'

Indien het voorgaande u deze indruk gegeven zou hebben, bied ik u mijn verontschuldiging aan. Dat was zeker niet de bedoeling. Sta mij toe te eindigen met een uitnodiging vanwege onze Lama's en speciaal vanwege Lama Karta: indien u goed gemotiveerd bent,

indien u ons werkelijk wenst te helpen en indien u kwaliteiten of capaciteiten hebt, of ons zelfs enkel raad kunt geven, aarzel dan niet, wij zullen u dankbaar

zijn. Wij stellen er prijs op, in naam van de Lama's, van alle mensen van het centrum en alle personen die bij onze activiteiten betrokken zijn, iedereen te bedanken die in het verleden hulp aangeboden heeft op moreel, materieel en financieel vlak en ook voor alle hulp die u in de toekomst nog zou wensen te bieden.

Van onze zijde zullen wij, zoals in het verleden, alles doen wat in onze mogelijkheden ligt om de anderen van dienst te zijn.

Dank aan u allen.

Ledenfoto, 19 augustus 2001

Het instituut Karma Sonam Gyamtso Ling in Schoten

donderdag 13 september om 20.00 u

RECITATIE VAN DE MANTRA OM MANI PEME HOENG

Tchenrezig is de personificatie van liefde en mededogen van alle verlichte wezens. Het reciteren van zijn mantra heeft volgens de teksten 'het effect van een weldadige regen na een grote droogte'. Waarom? Wat is de diepere betekenis van deze mantra en het reciteren van mantra's in het algemeen?

donderdag 20 september om 20.00 u: MEDITATIE VAN TCHENREZIG

donderdag 27 september om 20.00 u

WELKE ZIJN DE BIJZONDERE KENMERKEN VAN HET TIBETAANS BOEDDHISME?

Het Tibetaans boeddhisme wordt gekenmerkt door een hele waaier aan wegen die kunnen worden bewandeld. Waaruit bestaan deze vaardige middelen en de specifieke beoefeningen voorgesteld binnen de diamanten weg, het vajrayana? Waarom wordt deze benadering ook de geheime weg genoemd?

vrijdag 28 september om 20.00 u: STILLE MEDITATIE

donderdag 4 oktober om 20.00 u: MEDITATIE VAN TCHENREZIG

zondag 7 oktober om 15.00 u

GELEID BEZOEK

Een aangename manier om kennis te maken met het Tibetaans instituut, de activiteiten en de mensen. Iedereen is welkom om 15.00 u. Gelieve een kwartier voor de rondleiding aanwezig te zijn.

Bijdrage: 100,- Bf (€ 2.48) per persoon (koffie/thee + koekjes incl.)
Kinderen tot 12 jaar gratis.

donderdag 11 oktober om 20.00u

EMOTIES EN HUN TRANSFORMATIE

In de boeddhistische teksten worden de vijf basisemoties ook wel eens de vijf giften genoemd. Waarom? Moet men ze wegwerken? Of moet men ze gebruiken op de spirituele weg? Hoe werkt men met emoties?

donderdag 18 oktober om 20.00 u: **MEDITATIE VAN TCHENREZIG**

zaterdag 20 oktober van 10.30 tot 12.30 u

HET TIBETAANS BOEDDHISME, EEN MINDER GOED GEKEND VERHAAL

Het vajrayana is omstreeks de VI de eeuw in India ontstaan. Het werd aanvankelijk door de grote Indiase meesters buiten de kloosters onderwezen. Nadien kende het een snelle verspreiding, die het allereerst tot in China en Indonesië zou voeren, vervolgens naar Indo-China, Japan en ten slotte Tibet. Het vajrayana (voertuig van de tantra's) presenteert zich als de natuurlijke voortzetting en zelfs het resultaat van het boeddhisme van het grote voertuig. De methode bestaat erin leegte en mededogen als onverbrekkelijk geheel te realiseren.

De voordracht wordt afgesloten met een aperitief.

Philippe Cornu is verantwoordelijk voor de cursus religieuze antropologie bij de INALCO in Parijs. Hij heeft een encyclopedisch woordenboek van het boeddhisme gepubliceerd.

donderdag 25 oktober om 20.00 u

DE BOEDDHA - EEN GENEESHEER

Storende emoties maken alle gewone levende wezens ziek. Zij veroorzaken een onevenwicht dat kan leiden tot allerlei ziekten. Dikwijls wordt de Boeddha de grote geneesheer genoemd. Zijn raadgevingen helpen immers om te genezen van nefaste gewoonten die de fysieke en mentale gezondheid ondermijnen.

HET PROGRAMMA IN SCHOTEN

November 2000

donderdag 1 november om 20.00 u

UITZONDERLIJK BEZOEK VAN DE VENERABELE REWATA DHAMMA

De Venerabele Rewata Dhamma is geboren in Birma en volgde eerst de opleiding in het theravada boeddhisme. Hij bestudeerde nadien de Indiase filosofie en het mahayana boeddhisme en verwierf een doctoraat Sanskriet aan de universiteit van Benares. Hij resideert op dit ogenblik in Engeland, in de Birmingham Buddhist Vihara, en onderwijst de boeddhistische filosofie en vipassana meditatie in Europa en de Verenigde Staten.

Vipassana Meditatie

Het gaat niet over een devotionele praktijk, maar over een onderzoek van ons lichaam en onze geest met het doel ons te bevrijden van een verkeerd zicht op de werkelijkheid. Wij denken namelijk in termen van een vast 'zelf' dat eeuwig is, waarmee we ons identificeren en dat na de dood verder bestaat. Maar het leven is verandering. Niets is blijvend, alles is in beweging, er is geen enkel stabiel element in ons, en deze waarheid is moeilijk te aanvaarden. Dit feit begrijpen en realiseren komt overeen met de eerste edele waarheid van het lijden. Deze beoefening vormt het hart van de theravada traditie.

donderdag 15 november om 20.00 u

EEN GEWOON LEVEND WEZEN - EEN VERLICHT WEZEN

De verlichting, wat betekent dat? Is het een te bereiken doel, een te volgen weg? Moet er iets veranderen? Waarin verschilt een verlicht wezen van een gewoon levend wezen?

zondag 18 november, van 10.30 uur tot 16.00 uur

TIBETAANSE YOGA

Aangezien de interesse groot is en het aantal deelnemers beperkt, kun je nu reeds je plaats reserveren door het voorschot van 500 Bef te betalen op het secretariaat of door storting op de bankrekening (zie achterflap), met de vermelding: yoga 18 november

Bijdrage: 800,- Bef (€ 19,83), lunch inclusief

donderdag 22 november om 20.00 u

MEDITATIE VAN TCHENREZIG

donderdag 29 november om 20.00 u

WIE OF WAT EVOLUEERT VAN HET ENE LEVEN NAAR HET ANDERE?

Wat gebeurt er met het individueel bewustzijn op het ogenblik van de dood? Blijft het verder leven? Dooft het uit? Wat evolueert precies van het ene leven naar het andere? Als dit principe het lichaam verlaat en in het bardo ronddwaalt, hoe verloopt dat dan? Is dit principe eenvoudig of meervoudig?

donderdag 6 december om 20.00 u

MEDITATIE VAN TCHENREZIG

zaterdag 8 en zondag 9 december

STUDIE VAN DE TIBETAANSE TAAL VOOR BEGINNERS EN ANDEREN

Een beetje durf en een beetje doorzettingsvermogen tijdens dit weekend kunnen ervoor zorgen dat ook u Tibetaans leert lezen en spreken!

maandag 10 december om 20.00 u

STILLE MEDITATIE

dinsdag 11 december om 20.00 u

MEDITATIE: DE BOEDDHA VAN DE GENEESKUNDE

donderdag 13 december om 20.00 u

UITLEG OVER TECHNISCHE WOORDEN UIT HET BOEDDHISME.

Dharma, karma, samsara, nirwana, mahamoedra ...

Lama zal de betekenis van deze termen, en andere woorden binnen de context van het boeddhisme verklaren. Daardoor zal ons inzicht in de leer meer diepgang krijgen.

zaterdag 15 december van 10.30 u tot 16.00 u

KORTE PRAKTIJK VAN DE BOEDDHA

zondag 16 december om 15.00 u

GELEID BEZOEK

Een aangename manier om kennis te maken met het Tibetaans instituut, de activiteiten en de mensen. Iedereen is welkom om 15.00 u. Gelieve een kwartier voor de rondleiding aanwezig te zijn.

Bijdrage: 100,- Bf (€ 2,48) per persoon (koffie/thee + koekjes incl.)

Kinderen tot 12 jaar gratis.

Het instituut Nalanda in Brussel

September

- dinsdag 25 **Geleide meditatie**
woensdag 26 **De kenmerken van het Tibetaans boeddhisme, onderricht**

October

- woensdag 3 **Meditatie van Tchenrezig**
woensdag 10 **Emoties en hun transformatie, onderricht**
woensdag 17 **Meditatie van Tchenrezig**
vrijdag 19 **Het Tibetaans boeddhisme, voordracht**
woensdag 24 **De Boeddha van de geneeskunde, onderricht**
woensdag 31 **De E. Rewata Dhamma geeft onderricht over vipassana**

November

- woensdag 7 **Inhuldiging van het Nalanda Instituut**
woensdag 14 **Het verschil tussen gewoon en verlicht wezen, onderricht**
zaterdag 17 **Tibetaanse yoga vanaf 10.30 u tot 16.00 u**
woensdag 21 **Meditatie van Tchenrezig**
dinsdag 27 **Geleide meditatie**
woensdag 28 **Wat evolueert van het ene naar het andere leven, onderricht**

December

- zondag 2 **Initiatie tot de praktijk van meditatie van 10.30u tot 16.00u**
woensdag 5 **Meditatie van Tchenrezig**
woensdag 12 **Uitleg technische woorden uit het boeddhisme, onderricht**
woensdag 19 **Meditatie van Tchenrezig**

februari 2002

- vrijdag 22 **Hozumi Gensho Roshi (Kyoto), Zen en de moderne wereld, 20 uur**
Hij is leerling van Yamada Mumon en Hisamatsu Shinich. Professor in de toegepaste wetenschappen (zen praktijk) aan de Hanazono universiteit en vice-directeur van het departement religies. Gedurende meer dan 15 jaar animeert hij de sesshins in Europa en is verantwoordelijk voor de uitwisselingen tussen boeddhistische en christelijke monniken. Hij leidt het "Kyoto international Zen Center" dat openstaat voor Europeanen en Japanners.

Lezingen in Amsterdam

In centrum De Roos (P.C. Hooftstraat), telkens in de aula (004).

21 september 2001, Lama Karta

INTERRELATIE EN LEEGTE

Interrelatie is een essentieel begrip in het boeddhisme. Alle verschijnselen, ook ons ik, zijn het gevolg van een complexe interactie tussen vele aanleidingen en oorzaken, die op hun beurt weer ontstaan zijn uit eerdere oorzaken, enzovoort. Er is dus niets wat op zichzelf bestaat. Deze interrelatie van alle verschijnselen, ook wel 'bestaan in onderlinge afhankelijkheid' genoemd, kunnen we in analytische meditatie doorgronden. Door volledig inzicht hierin ervaren we dat vorm leegte is, en leegte vorm.

26 oktober 2001, Lama Karta

KARMA

Alles wat we denken, zeggen of doen (en vooral de motivatie ervan), laat indrukken na in de diepere lagen van ons bewustzijn. Deze indrukken zijn als zaadjes die, als de omstandigheden eenmaal gunstig zijn, vruchten afwerpen in de vorm van specifieke bewustzijnstoestanden van geluk of lijden en daarmee samenhangende ervaringen. Deze wetmatigheid van het verband tussen oorzaak en gevolg heet 'karma'. Karma hangt nauw samen met de interrelaties van de verschijnselen en van ons ik.

7 december 2001, Lama Zeupa

VERGANKELIJKHEID

Alle leven is eindig. Ons huidige menselijke bestaan is een kostbaar instrument dat we zo goed mogelijk moeten gebruiken om de verlichting te bereiken door de dharma te beoefenen. Door inzicht in de onderlinge afhankelijkheid van de verschijnselen om ons heen en in de werking van karma, en door rekening te houden met de vergankelijkheid van alles, zijn we in staat om bewust te werken aan onze bevrijding uit de kringloop van wedergeboorte en lijden.

Aanvullende informatie

De lezingen vinden plaats op vrijdagavonden, telkens van 20.15 tot 22.00 uur. De toegangsprijs bedraagt Hfl 15,-. Aan het einde van de lezing kan men vragen stellen. Daarna is er gelegenheid om bij een kopje thee nog even na te praten in het Theehuis.

Contact persoon voor inlichtingen:

Herman Waumans, tel. 035 642 0370 (na 19u).

Voordrachten elders

September

maandag 24 **Moritoen / Brugge / 20 uur / tel: 050 454 000**

dinsdag 25 **Vlied / Gent / 20 uur / tel: 09 269 10 70**

zaterdag 29 **Bikas / Charleroi / tel: 03 230 57 49**

zondag 30 **Louvain-la-Neuve / tel: 010 45 22 28**

October

vrijdag 5 **Middelburg / Nederland**

maandag 8 **Moritoen / Brugge / 20 uur / tel: 050 454 000**

maandag 8 **Stadhuis / Charleroi / 20 uur**

Tel: 0474 62 79 44 of 071 76 17 05 (tussen 18 en 20 uur)

vrijdag 12 tot zondag 14 **Montchardon / Frankrijk**

maandag 22 **Kortrijk**

dinsdag 23 **Vorstenbosch / Nederland / tel: +31 (0)413 34 03 20 / 362 672**

vrijdag 26 **Amsterdam / Nederland**

zaterdag 27 en zondag 28 **Lama Karta in Normandie**

November

vrijdag 16 **Concert in Nederland / Nijmegen / tel: +31 (0)413 34 03 20 / 362 672**

maandag 19 **Torhout**

dinsdag 20 **Hogeschool Gent / Gent / 14 uur**

dinsdag 20 **Vlied / Gent / 20 uur / tel : 09 269 10 70**

maandag 26 **Torhout**

vrijdag 30 **Concert van Lama Karta in Brussel (zie folder)**

Op zaterdag 10 november geeft Lama Karta een voordracht op de Antwerpse boekenbeurs in zaal Architectura om 15 uur, onder de titel *Van Europa tot Boeddha, confrontatie van Westerse en boeddhistische uitspraken*. Iedereen is welkom! Het inkomticket van de boekenbeurs geeft toegang tot de voordracht.

Tien stappen... om de afstand die me van de andere scheidt te overbruggen

1 De Boeddha heeft nooit beweerd dat het onontbeerlijk is om geloften van monnik of non af te leggen of te verzaken aan familiale of professionele engagementen in het dagelijks bestaan, tenzij men het zelf zo wil. Hij beweerde wel dat het noodzakelijk is zich te bevrijden van de illusie van het ego.

*Voor de verlichting bakte ik hout en putte water uit de bron,
na de verlichting bakte ik hout en putte water uit de bron. - (zen spreekwoord)*

2 De boeddhist mediteert om de werking van de geest te doorgronden en op die manier de mentale strategieën die aan de basis liggen van het benaderen van de werkelijkheid tot in de details te analyseren. Dit sluit aan bij sommige onderzoeksthema's die tot de domeinen van de westerse epistemologie, antropologie en neurobiologie behoren.

*Wij zijn wat we denken.
Al wat we zijn is ontsproten uit onze gedachten.
Met onze gedachten scheppen we de wereld.
Spreek of handel met een onzuivere geest.
En het ongeluk zal u vervolgen,
Zoals het wiel van de ploeg de os volgt
die haar voorttrekt
(...)
Wij zijn wat we denken.
Spreek of handel met een zuivere geest
En het geluk zal u volgen
Zoals uw schaduw die u nooit verlaat. -
Dhammapada*

3 Meditatie onthult de ware natuur van de geest. Dit moment van contemplatie en verinnerlijking is fundamenteel, want het laat ons tegelijkertijd toe te begrijpen waarom de fenomenen zich op een bepaalde manier aan ons presenteren. Door tot de diepste uithoeken van de geest door te dringen vat de meditatiebeoefenaar de meest betekenisvolle aspecten van de uiterlijke werkelijkheid. Daarom raadt de zen meester aan steeds dieper in het woud door te dringen. Men zal er des te vlugger weer uitkomen om zijn naasten terug te vinden en het werk dat nog verzet moet worden.

*In de wouden leven is niet het werkelijke leven van de heremiet. Het werkelijke leven van de heremiet is vrij te zijn van het impact van voorkeur en afkeer. Het betekent ook vrij zijn van die mentale houding die er in bestaat zich voor een speciaal iemand te houden omdat hij het pad volgt. Zij die zich in ver afgelegen wouden terugtrekken voelen zich dikwijls superieur aan anderen. Zij denken dat zij op een bijzondere manier geleid worden omdat zij eenzamen zijn en dat diegenen die een gewoon bestaan leiden nooit dezelfde ondervinding kunnen hebben. Maar daar is slechts ijdelheid te vinden die anderen van geen nut kan zijn. De ware beremiet is hij of zij die zich ten dienste stelt van de anderen en hen helpt door een vriendelijk woord en door hen als voorbeeld te dienen. -
Prajnaparamita*

4 Het idee over de anderen wordt gecreëerd door de autodefensieve natuur van het zelf. Zoals Chögyam Trungpa het stelt:

Daar waar het concept bestaat... dit concept van iets dat gescheiden is van zichzelf, hebben wij de tendens te denken dat, vermits er een uitwendig fenomeen bestaat er ook iets inwendigs moet bestaan. Het uitwendige fenomeen wordt soms een zodanig bezwarende ervaring, die zowel verleidelijke als agressieve kwaliteiten schijnt te bezitten, dat wij daartegen een soort verdediging opbouwen... Dit alles creëert een gigantische luchtbel in ons die slechts bestaat uit water en lucht, ofwel, zoals in dit geval, uit vrees en het vooringenomen beeld van het uitwendige fenomeen. Deze enorme bel belet de aanvoer van frisse lucht. Dit is het "ik", het zelf. In die zin bestaat het zelf wel, maar in feite is het een illusie.

5 Bernie Glassmann, joods militant en tegelijkertijd pratikerend boeddhist, organiseert meditatie sessies waarin men zich concentreert op de vraag:

Wat houdt ons in een staat waardoor wij ons van de anderen verwijderd voelen? Hoe kunnen wij al onze broeders en zusters van alle culturen en tradities helpen om het "niet gescheiden" zijn en de eenheid te ervaren?

6 Wanneer iemand zich kan ontdoen van de illusies en onder meer van die van zich in te beelden dat hij gescheiden leeft van de anderen, zal hij weer beschikbaar zijn. Dan pas zal hij inzicht krijgen in de wanverhouding die bestaat tussen wat hij hoopt en de vruchten die hij oogst. Het resultaat van deze ontgoochelende vaststelling is natuurlijk het ontstaan van de wens om tussenbeide te komen, om de

zienswijze wat hij te passen en zich op een meer pertinente manier op te stellen in de wereld waarvan hij deel uitmaakt.

7 Wie mediteert opent zich voor het ganse universum met de eenvoud van de absolute geest. De boeddhist sluit de ogen niet voor de wereld, zelfs niet terwijl hij mediteert. Het boeddhisme creëert een gemeenschap van sociale militanten en ijverars voor een vreedevolle samenleving overal ter wereld. De stilte van de retraite heeft enkel zin voor zover deze meditatie over de ware natuur der fenomenen, de beoefenaar helpt om met meer efficiëntie op te treden in de diensten die hij (of zij) aan de gemeenschap wil bieden.

8 Het scherm waarop de beelden geprojecteerd worden wordt niet beïnvloed door de (soms) bloedige tragedies die in de film verhaald worden. Geen enkel drama kan het bewustzijn als ruimte aantasten. De psychopathologie vindt haar oorsprong in het afwijzen van de natuur van onze geest als ruimte. Omdat hij steeds een geloof, een houding of een emotionele reactie zoekt waarnaar hij kan teruggrijpen en waaraan hij zich kan vastklampen, ontkent de mens de interactie vorm-leegte als zijnde de bron van alles wat gebeurt en verduistert op die manier zijn kennis (cfr. De Hartsoetra).

9 Het oeuvre van Saïd, Culture and imperialism, en van Amin Maalouf, Les croisades vues par les Arabes, hebben op klare wijze de anomalie aangetoond die erin bestaat andere culturen en tradities te willen doorgronden volgens het keurslijf van typisch westerse gedachten en schema's. Zelfs nu nog hebben sommige monotheïstische tradities de tendens te beweren dat het boeddhisme gekarakteriseerd wordt door een verwonderlijk gebrek aan mededogen.¹

10 Zoals vele westerse filosofen veronderstelde Jung dat mediteren zich terugtrekken uit het leven betekende, 'een typisch oosterse introversie'. Voor hem betekende de meditatie een soort overgave aan het onbewuste, een gevaarlijke zelfvoldaanheid of een vorm van narcisme. Sommige psychoanalisten koesteren de angst dat het feit van zonder ego te leven een voorloper tot psychose zou zijn: deze angst is niet gefundeerd omdat er van een verkeerde werkhypothese vertrokken wordt. Eerder dan het verdrinken in het onbewuste betekent de meditatie een koninklijk pad naar de niet-dualistische ervaring.

Jung gaf westerlingen de raad de meditatiepraktijk te vermijden: volgens hem zou het verleidelijk karakter van het verlies van het ego een gevaarlijke opwelling van het onbewuste kunnen opwekken. Deze interpretatie van Jung komt niet overeen met die van de boeddhistische meesters, die het meditatief bewustzijn omschrijven als de ontwikkeling van een klaar en transparant begripsvermogen, vrij van conceptuele filters en dat leidt naar gelijkmoedigheid en mededogen voor alle levende wezens, zonder uitzondering, zoals dit in het volgende verhaal van een ongehuwde vrouw die zwanger werd kan worden aangetoond. Toen haar vader vroeg wie de vader van haar kind was antwoordde zij: 'Het is Hakuin'. Toen het kindje geboren werd, bracht haar vader het naar Hakuin² en zei: 'Jij bent de vader, zorg nu maar voor dit kindje'. Hakuin antwoordde: 'Werkelijk?', en hij nam het kindje aan. Hij nam het mee op zijn bedelronde en werd door veel mensen die vonden dat hij een losbandig iemand was bekritiseerd. Hij klaagde echter nooit en probeerde ook niet te ontkennen dat het zijn kindje was. Later bekende de dochter aan haar vader dat zij gelogen had. Hij ging naar Hakuin, bood hem zijn excuses aan, nam het kindje terug, en zei: 'U hoeft zich niet verder om

het kind te bekommeren, het is niet van u', waarop Hakuin antwoordde: 'Werkelijk?'. Zo'n uitzonderlijk geduld opent voluit de weg naar de waarheid en put de leugen uit. De moed die daarvoor nodig is vloeit voort uit een diepgaande meditatie over de ultieme natuur der bestaande fenomenen. Het is uitgesloten dat deze gewoonte niet zou leiden tot een onverstaanbaar mededogen ten overstaan van alles wat bestaat... in de ogen van eenieder.

P. Goetghebeur

Een van de recentste uitlatingen ter zake is die van René Rémond, die verklaart dat het boeddhisme de annihilatie van de persoon nastreeft en dus geen mededogen, de centrale waarde binnen het Christendom, kan kennen (tertio, 14/2/2001).

² Hakuin, een grootmeester in meditatie uit de XVIIIe eeuw.

Deze selectieve bibliografie vermeldt de werken waaruit de overwegingen die hierboven beschreven staan geput werden.

De auteur heeft hieraan dus geen enkele verdienste:

- *De Boeddha spreekt*, Anne Bancroft, Kunchab Publicaties, 2001
- *Teachings of the Buddha*, Jack Kornfield, Shambala, 1996
- *L'art de la paix*, Bernie Glassman, Albin Michel, 2000
- *Spiritueel materialisme*, Chögyam Trungpa, Servire, 1973
- *Toward a psychology of Awakening*, John Welwood, Shambala, 2000
- Dit artikel werd gepubliceerd in *Vivre* 1/2000, een tijdschrift van het centre d'action laïque dat een open humanistische dialoog wenst te promoten.

Voor inlichtingen:

tel. 02 627 08 60

Ontvangen op de redactie

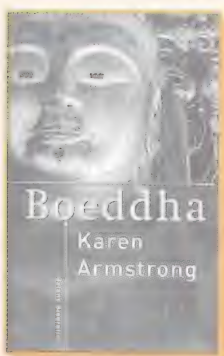
De islam is modern

Daniël de Smet - Jan van Reeth

Davidfonds/Leuven, 2001

In dit werk wordt het woord verleend aan jonge intellectuele moslims die de recente geschiedenis van de islam analyseren en een toekomst voorbereiden waaraan het Westen zich helemaal niet verwacht. Het is een merkwaardig essay dat uitnodigt tot overdenking. Een ganse generatie jonge mannen en vrouwen willen de Koran redden en zich engageren in een wereld waar de mondialisering en de confrontatie met andere culturen de mensen en andere grote tradities op de proef stellen. Dankzij deze beweging, die sommigen postislamisme noemen, zal de islam zijn plaats vinden in het landschap van het spiritueel patrimonium en zal hij deelnemen aan de opbouw van een universele ethiek die gebaseerd is op verdraagzaamheid en respect voor de mensenrechten.

De Arabische, Nigeriaanse, Chinese, Indiase of Indonesische moslims beoefenen allen hun eigen specifieke praktijken. Deze diversiteit, die zich nochtans in de toekomst meer en meer zal manifesteren, wordt soms over het hoofd gezien. Dit boek kan ook boeddhisten interesseren: de recente geschiedenis van het boeddhisme toont aan dat zijn acculturatie dezelfde problemen stelt en dezelfde moeilijkheden ontmoet, met onder meer het feit dat het Westen doof schijnt te zijn voor elke boodschap die niet strookt met zijn eigen zienswijze.

De Boeddha

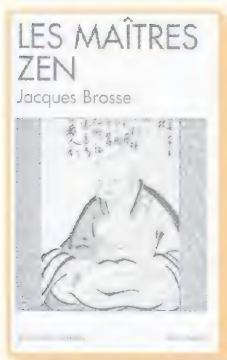
Karen Armstrong

Balans, Van Halewijck / Amsterdam - Leuven, 2001

Karen Armstrong schrijft al jaren over religie. Met boeken als *Een geschiedenis van God* en *De strijd om God*, een grondige studie over religieus fundamentalisme, werd ze wereldberoemd.

Zij brengt de onderwerpen die ze bestudeert op een genuanceerde wijze naar voren. Weinig christenen zijn tot hiertoe in staat geweest het boeddhisme, meer in het bijzonder het leven van de Boeddha, weer te geven. Wellicht is dit een gevolg van haar werkmethode: 'Studeren is voor mij een vorm van gebed', zegt ze zelf.

Dit boek is zeker een aanrader voor wie het levensverhaal van de historische Boeddha in de tijdsgeest wil geplaatst zien. De auteur toont ook welke plaats de Boeddha inneemt in de spirituele geschiedenis van de mensheid.

Les Maîtres Zen

Jacques Brosse

Albin Michel, Spiritualités Vivantes, 2001
(nouvelle édition complétée en mise à jour)

Sinds een twintigtal jaren hebben de westerlingen zich zen, de oude vorm van de boeddhistische meditatie die zich in de zesde eeuw in China en daarna in de twaalfde eeuw in Japan heeft verspreid, eigen gemaakt.

Zen is een school van het mahayana boeddhisme (het grote voertuig) dat steunt op een persoonlijke praktijk in stille zithouding, zazen, die leidt tot het zich bewust worden van het illusoire karakter van het zelf, met als uiteindelijk doel de verlichting te bereiken.

Jacques Brosse, een oud-leerling van meester Deshimaru, schetst de lange geschiedenis van de zen meesters van in het begin tot heden en citeert dikwijls in de originele vertaling uitspraken. Zo biedt hij ons een uitzonderlijke inleiding in de zen geest.

Deze nieuwe, sterk uitgebreide, editie geeft een totaalbeeld dat de diepe zin van zen schetst, een levenskunst die naar de innerlijke bevrijding, evenwicht en sereniteit leidt.

Le Tibet de la mémoire

Michel Faucheux en Philippe Lebaud

Kiron, Philippe Lebaud, 2001

Ter gelegenheid van het verslag over onze reis naar Tibet zullen wij in het volgende Kunchab Magazine enkele opmerkingen en uittreksels uit dit boek publiceren. Het schetst een wonderbaarlijk beeld schetst van diverse reisverslagen over Tibet en het idee dat de westerlingen zich over dit land gevormd hebben. Sommigen beweren

zelfs dat het nog enkel in de menselijke verbeelding bestaat.

Reeds in de Middeleeuwen kristalliseerde Tibet een droom van een magische en mysterieuze ruimte, waarvan de oorsprong te zoeken is in de verhalen van de eerste reizigers naar Azië. Tibet zal weldra aangezien worden als bewaarder van een wijsheidsideaal en als het heiligdom van een fascinerende religie: het boeddhisme. Gedurende eeuwen hebben westerlingen tijdens veelvuldige expedities gepoogd dit ontoegankelijke land te bereiken dat zich scheen te onttrekken aan de enkelen die er toch in slaagden door te dringen.

Dit boek verschijnt volgend jaar in Nederlandse vertaling bij Kunchab publicaties.

Abonnees en leden 2002

1 Het **abonnement op Kunchab Magazine**, bedraagt € 10,00 (403 Bef) of € 12,50 voor Nederland.

2 Het **lidmaatschap** omvat eveneens het abonnement op Kunchab

- *gewoon lid*: € 25,00 (1.008 Bef). U ontvangt 5 % korting bij aankopen.
- *actief lid*: € 150,00 (6.051 Bef). U ontvangt 10 % korting voor verblijf, cursussen en aankopen.
- *lid-weldoener*: € 300,00 (12.102 Bef). U ontvangt 20 % korting voor verblijf, cursussen en aankopen.

3 Nieuwe abonnees of leden voor 2001 en 2002

Het jaar 2001 is al sterk gevorderd. Daarom stellen wij u voor uw bijdrage voor het jaar 2001 te verlengen tot en met 2002.

- *Abonnement op Kunchab Magazine 2001 en 2002*: 600 Bef of € 14,87 (voor Nederland fl 41,-)
- *Lidkaart (abonnement inclusief) 2001 en 2002*: 1.500 Bef of € 37,18 (voor Nederland fl 82,-)

Giften

Elke **schenking** steunt onze werking. Deze bijdragen kunnen gebeuren in contanten of door storting op de respectieve rekeningen van de instituten (zie achterflap).

Voor **giften met een fiscaal attest** gebruikt u best het banknummer:

Fortis 220-0493023-08. Het Tibetaans Instituut van Schoten is erkend als instelling die fiscale attesten mag uitreiken voor giften. Vanaf 2002 geldt dit voor de aftrek van giften van ten minste € 30 en dit tot maximum 10 % van uw totale netto-inkomen (5 % van de fiscale winst voor vennootschappen). Een aftrekbare gift mag aan de schenker geen enkel voordeel (zoals kortingen) verstrekken. U ontvangt dan in februari van het volgende kalenderjaar een fiscaal attest voor de belastingaangifte.

Het is belangrijk dat bij elke overschrijving een **duidelijke reden van betaling** vermeld staat: abonnement, soort van lidmaatschap of gift, met eventueel adresverandering. Wij danken u voor uw medewerking.

Betalingen uit Nederland: met een internationaal postmandaat of in contanten. U kunt ook overschrijven op onze bankrekening in Nederland op naam van Stichting Tibetaans Instituut, rekeningnummer: 51.98.39.978 (ABN-AMRO, Baarn) met vermelding van de reden van betaling.

Een pelgrimstocht naar de Kailash berg!

U zult misschien denken dat het centrum een reisagentschap is geworden, maar hebt het dan toch verkeerd voor. Indien de lama's voorstellen om een pelgrimstocht naar Tibet te maken, amper één jaar na onze reis, zijn daar wel een aantal specifieke redenen voor.

In 2002 eindigt immers een volledige cyclus van twaalf jaar en talrijke pelgrimsvaarders ondernemen dan een tocht naar de Kailash omdat dit beschouwd wordt als een voorspoedige periode voor de praktijk. Wij willen hen vervoegen. U zult meer gedetailleerde informatie vinden in het volgende Kunchab nummer of binnen zowat één maand als u uw adres hier achterlaat.

Wij vestigen wel uw aandacht op het feit dat de reis niet gemakkelijk is en een degelijke fysieke conditie veronderstelt. We zullen daar ook over waken.

De reis verloopt gedurende de eerste drie weken van de maand juni 2002 in aanwezigheid van lama's van Yeunten Ling.

Wij zullen al de mensen die zich met onderstaand bericht aangemeld hebben in te lichten. Iedereen ontvangt, naargelang de informatie binnenloopt, meer gegevens over deze reis.

Terugsturen naar het Tibetaans Instituut, Kruispadstraat 33, 2900 Schoten, België

(vermelding op de enveloppe: TIBET)

Naam :

Adres :

Leeftijd :

☐ heeft reeds een reis naar andere continenten ondernomen

☐ heeft nog geen reizen naar andere continenten ondernomen

wenst op de hoogte gehouden te worden over de organisatie van de pelgrimsreis naar de Kailasberg juni 2002

Handtekening :

KALENDER DER ACTIVITEITEN

September 2001

- zaterdag 1 en zondag 2 **Retraite in de abdij van Orval**
- vrijdag 7 **Brussel / Zen / Eric Rommeluère**
- zaterdag 8 **Schoten / Zen / Eric Rommeluère**
- zondag 9 **Huy / Feest van het boeddhisme**
- woensdag 12 **Brussel / Reciteren van de mantra om mani peme hoeng**
- donderdag 13 **Schoten / Reciteren van de mantra om mani peme hoeng**
- zaterdag 15 tot zondag 16 **Huy / Tibetaanse yoga (beginners) / Lama Zeupa**
- vrijdag 21 **Amsterdam**
- zaterdag 22 tot zondag 23 **Huy / Shinee (beginners) / Lama Tashi Nyima**
- dinsdag 25 **Brussel / Geleide meditatie - Gent / Vlied / De relatie leraar-leerling**
- woensdag 26 **Brussel / Wat zijn bijzondere kenmerken van Tibetaans boeddhisme?**
- donderdag 27 **Schoten / Wat zijn bijzondere kenmerken van Tibetaans boeddhisme?**
- vrijdag 28 **Schoten / Geleide meditatie**
- zaterdag 29 **Huy / Toevlucht nemen / Lama Karta - Charleroi - Bikas**

KALENDER DER ACTIVITEITEN

Oktober 2001

- vrijdag 5 **Middelburg**
- zondag 7 **Schoten / Rondleiding**
- maandag 8 **Brugge / Moritoen - Charleroi / hôtel de ville**
- woensdag 10 **Brussel / Emoties en hun transformatie**
- donderdag 11 **Schoten / Emoties en hun transformatie**
- woensdag 17 **Gent / Vlied: De middenweg**
- vrijdag 19 **Brussel / Het Tibetaans boeddhisme / Philippe Cornu**
- zaterdag 20 tot zondag 21 **Huy / Intensieve meditatie / Lama Tashi Nyima**
- zaterdag 20 **Schoten / Het Tibetaans boeddhisme / Philippe Cornu**
- woensdag 24 **Brussel / De Boeddha van de geneeskunde**
- donderdag 25 **Schoten / De Boeddha van de geneeskunde**
- vrijdag 26 **Amsterdam**
- zaterdag 27 tot zondag 28 **Huy / Amitabha / De drie Lama's**
- woensdag 31 **Brussel / Uitzonderlijk bezoek van Rewata Dhamma**

KALENDER DER ACTIVITEITEN

November 2001

- donderdag 1 **Schoten / Uitzonderlijk bezoek van Rewata Dhamma**
 vrijdag 2 tot zondag 4 **Huy / Bardo / Lama Karta**
 woensdag 7 **Brussel / Inhuldiging van het Nalanda instituut**
 zaterdag 10 tot zondag 11 **Huy / Mani retraite**
 woensdag 14 **Brussel / Het verschil tussen een gewoon en een verlicht wezen**
 donderdag 15 **Schoten / Het verschil tussen een gewoon en een verlicht wezen**
 zaterdag 17 **Brussel / Tibetaanse yoga**
 zondag 18 **Schoten / Tibetaanse yoga**
 zaterdag 24 **Huy / Sangyee Menla / Lama Karta**
 dinsdag 27 **Brussel / Geleide meditatie**
 woensdag 28 **Brussel / Wie of wat transmigreert?**
 donderdag 29 **Schoten / Wie of wat transmigreert?**
 vrijdag 30 **Brussel / Concert Lama Karta (evenals op 16-11 in Nijmegen)**

Bezoek onze stand op de boekenbeurs van Antwerpen van 1 tot 11 november, stand n° 422

KALENDER DER ACTIVITEITEN

December 2001

- zaterdag 1 tot zondag 2 **Huy / Tibetaanse yoga (gevorderden) / Lama Zeupa**
 zondag 2 **Brussel / Leren mediteren / Lama Tashi Nyima**
 vrijdag 7 **Amsterdam**
 zaterdag 8 tot zondag 9 **Schoten / Tibetaans taal**
 maandag 10 **Schoten / Geleide meditatie**
 dinsdag 11 **Schoten / Geleide meditatie**
 woensdag 12 **Brussel / Technische woorden uit het boeddhisme**
 donderdag 13 **Schoten / Technische woorden uit het boeddhisme**
 zaterdag 15 **Schoten / Korte praktijk van de Boeddha**
 zondag 16 **Schoten / Geleid bezoek - Huy / onderricht Nyoeng nee**
 dinsdag 18 en woensdag 19 **Huy / Nyoeng nee 1**
 donderdag 20 en vrijdag 21 **Huy / Nyoeng nee 2**
 zaterdag 22 en zondag 23 **Huy / Nyoeng nee 3**
 woensdag 26 en donderdag 27 **Huy / Nyoeng nee 4**
 vrijdag 28 en zaterdag 29 **Huy / Nyoeng nee 5**

De kalender voor het eerste kwartaal van 2002 zal in het nummer 4 van Kunchab 2001 vervolledigd worden.

KALENDER DER ACTIVITEITEN

Januari 2002

zaterdag 5 tot zondag 6 **Tibetaanse taal**
maandag 7 **Huy / Poudja + Gampopa**
dinsdag 8 **Huy / Poudja**
woensdag 9 **Brussel**
donderdag 10 **Schoten // Huy / Poudja**
vrijdag 11 **Huy / Poudja + Gampopa**
zaterdag 12 tot zondag 13 **Huy / Yoga**
woensdag 16 **Brussel**
donderdag 17 **Schoten**
zaterdag 19 tot zondag 20 **Huy / Shinee**
zondag 20 **Schoten / Voorstelling voor kinderen en geleid bezoek**
woensdag 23 **Brussel**
donderdag 24 **Schoten**
zaterdag 26 **Schoten**
zondag 27 **Brussel**

Voor de personen die Tibetaans kunnen lezen, wordt vanaf februari op regelmatige basis een cursus over Gampopa gegeven!

KALENDER DER ACTIVITEITEN

februari 2002

zaterdag 2 **Huy**
zaterdag 9 tot maandag 11 **Huy / Mahakala**
zondag 10 **Schoten / Rondleiding**
woensdag 13 **Huy / Losar, Tibetaans Nieuwjaar**
woensdag 13 **Brussel**
donderdag 14 **Schoten**
zaterdag 16 en zondag 17 **Huy / Feest van het Tibetaanse Nieuwjaar**
woensdag 20 **Brussel**
donderdag 21 **Schoten**
vrijdag 22 **Brussel / Hozumi**
zaterdag 23 en zondag 24 **Huy / Tara + initiatie**
maandag 25 **Huy**
dinsdag 26 **Huy**
woensdag 27 **Brussel**
donderdag 28 **Schoten**

KALENDER DER ACTIVITEITEN

Maart 2002

vrijdag 1 **Huy**
zaterdag 9 tot zondag 10 **Nyoeng nee (gratis)**
zaterdag 23 **Schoten / Causerie**
zondag 24 **Schoten / Rondleiding**

TIBETAANS INSTITUUT vzw

KARMA SONAM GYAMTZO LING

Kruispadstraat 33 B - 2900 SCHOTEN

tél: +32 03 685 09 19 fax: +32 03 685 09 91

e-mail: tibinst@skynet.be

Fortis: 220-0493023-08 PR: 000-0082782-41

INSTITUT YEUNTEN LING asbl

Château du Fond L'Evêque

4 promenade Saint Jean l'Agneau B - 4500 HUY

tél: +32 085 27 11 88 fax: +32 085 27 11 99

e-mail: tibinst@skynet.be

Fortis: 240-0291015-19 CCP: 000-1286817-15

NALANDA INSTITUUT vzw

Olmstraat -50

B - 1030 BRUSSEL

tél: +32 02 675 38 05 fax: +32 02 675 38 90